

Jaarrekening 2023

Inhoudsopgave

Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling	3
Balans per 31 december 2023	7
Staat van baten en lasten 2023.....	8
Kasstroomoverzicht 2023	9
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	9
Niet uit de balans blijken de rechten en verplichtingen	19
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	20
Bestemming van het resultaat	28
Verantwoording subsidies	29
Gebeurtenissen na balansdatum	30
Verbonden partijen	31
WNT: Wet Normering Topinkomens	32
Overige gegevens	36
Vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening	36
Statutaire bestemming van het resultaat	37
Gegevens over de rechtspersoon	37
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	38

Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor de Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Volledig afgeschreven activa worden administratief gedesinvesteerd, waarbij de aanschafwaarde en afschrijvingen tegen elkaar wegvallen.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in jaren	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Gebouwen en terreinen	40	3%	€ 10.000
Gebouwen twee lokalen Nesseveld	20	5%	
Gebouw bijdrage deel De Vier Windstreken in overschrijding van de bouw van Het Turfhuis (Brede School) Moordrecht	20	5%	
Duurzaamheidsinvesteringen aan gebouwen	5	20%	€ 1.000
Installaties	20	5%	€ 1.000
Kantoormeubilair, schoolmeubilair, inventaris	20	5%	€ 1.000
ICT hardware	3-7	14%-33%	€ 500
Leermiddelen (incl. sport- en spelmateriaal en methoden)	10	10%	€ 1.000

Gebouwen

De gebouwen en terreinen worden op de balans opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven. De gebouwen en terreinen zijn deels gefinancierd met privaat vermogen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden indien van toepassing lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve(s) en bestemmingsreserve(s) en/of -fonds(en). Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. Publieke reserves zijn opgebouwd uit middelen die zijn verkregen van overheidswege. Private reserves zijn gevormd vanuit middelen die niet vanuit overheidswege zijn ontvangen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht. De bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door derden zijn aangebracht.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen tegen de waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden ouder dan 57 jaar waarbij een opnameplan is overeengekomen voor een looptijd van maximaal 5 jaar.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken wordt opgenomen tegen de waarde van de nog te betalen loonkosten tot aan de datum van ontslag, indien van toepassing verminderd met de WIA vergoeding die van het UWV wordt ontvangen.

Voorziening jubilea

Met ingang van de jaarrekening 2015 wordt de voorziening ambtsjubilea geschat conform het onderzoek van de VOS/ABB uit 2007. Op basis daarvan wordt de voorziening jubilea berekend door voor iedere per jaareinde aanwezige fte personele bezetting een vast bedrag te reserveren. Het destijds berekende gemiddelde bedrag van € 550 per fte, is verhoogd naar € 950 in verband met de ontwikkelingen in salaris en leeftijden van personeel.

Voorziening Groot Onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2023 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de Staat van Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd

exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft een 'toegezegde pensioenregeling' waarbij de hoogte van het salaris bepalend is voor de hoogte van het pensioen. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds en wordt in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Pensioenregeling

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen. De instelling is volgens de cao PO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- > pensioengevende salarisgrondslag is middelloon;
- > in 2023 heeft er indexatie plaatsgevonden van 11,96%
- > de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2023 110,5%;
- > overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Balans per 31 december 2023

En vergelijkende cijfers 2022 - na verwerking resultaatbestemming –

		31-12-2023	31-12-2022
		€	€
1	ACTIVA		
1.1	Vaste activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	3.113.029	3.276.088
1.1.3	Financiële vaste activa	6.000	6.000
	<i>Totaal vaste activa</i>	<u>3.119.029</u>	<u>3.282.088</u>
1.2	Vlottende activa		
1.2.2	Vorderingen	780.643	967.835
1.2.4	Liquide middelen	9.472.411	8.511.766
	<i>Totaal vlottende activa</i>	<u>10.253.054</u>	<u>9.479.601</u>
	TOTAAL ACTIVA	<u>13.372.083</u>	<u>12.761.689</u>
2	PASSIVA		
2.1	Eigen vermogen	6.941.170	6.821.475
2.2	Voorzieningen	2.851.775	2.514.856
2.4	Kortlopende schulden	3.579.138	3.425.358
	TOTAAL PASSIVA	<u>13.372.083</u>	<u>12.761.689</u>

Staat van baten en lasten 2023

En vergelijkende cijfers 2022

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	21.830.652	20.678.000	21.289.723
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	142.230	130.000	185.035
3.5 Overige baten	1.123.409	1.091.000	1.257.566
<i>Totaal baten</i>	<i>23.096.291</i>	<i>21.899.000</i>	<i>22.732.324</i>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	19.120.730	18.273.000	17.324.342
4.2 Afschrijvingen	590.550	610.000	549.255
4.3 Huisvestingslasten	1.588.349	1.758.000	1.549.772
4.4 Overige lasten	1.972.035	1.625.000	2.152.662
<i>Totaal lasten</i>	<i>23.271.664</i>	<i>22.266.000</i>	<i>21.576.031</i>
<i>Saldo baten en lasten</i>	<i>-175.373</i>	<i>-367.000</i>	<i>1.156.293</i>
6 Financiële baten en lasten			
6.1 Financiële baten	295.068	-	28.285
6.2 Financiële lasten	-	-	707
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>	<i>295.068</i>	<i>-</i>	<i>27.578</i>
Totaal resultaat	119.695	-367.000	1.183.871

Bestemming van het resultaat

Het voorstel voor bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.

Kasstroomoverzicht 2023

En vergelijkende cijfers 2022

Ref.	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		119.695		1.183.871
<i>Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>				
- Afschrijvingen	4.2	306.843	-962.979	
- Mutaties voorzieningen	2.2	336.919	153.594	
Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat		643.762	-809.385	
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>				
- Vorderingen	1.2.2	187.192	264.733	
- Kortlopende schulden	2.4	153.780	780.188	
Totaal van aanpassingen in werkkapitaal		340.972	1.044.921	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.104.429	1.419.407	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		1.104.429	1.419.407	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-427.379	-555.857	
Desinvesterings in materiële vaste activa	1.1.2	283.595	1.512.234	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-143.784	956.377	
Mutatie liquide middelen	1.2.4	960.645	2.375.784	
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
	2023		2022	
	€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		8.511.766		6.135.982
Mutatie boekjaar liquide middelen		960.645		2.375.784
Stand liquide middelen per 31-12		9.472.411		8.511.766

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2 Materiële vaste activa	1.1.2.1	1.1.2.2	1.1.2.3	1.1.2.4	Totaal
	Gebouwen en terreinen	Installaties	Inventaris en apparatuur	Overige materiële vaste activa	materiële vaste activa
Stand per 01-01-2023	€		€	€	€
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	1.208.982	6.034	4.399.072	939.360	6.553.448
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	383.422	163	2.289.659	604.116	3.277.360
Materiële vaste activa per 01-01-2023	825.560	5.871	2.109.413	335.244	3.276.088
Verloop gedurende 2023					
Investerings	108.288	3.994	298.350	16.747	427.379
Desinvesteringen	-	-	-193.249	-90.346	-283.595
Afschrijvingen	-64.576	-369	-444.062	-81.431	-590.438
Afschrijvingen op desinvesteringen	-	-	193.249	90.346	283.595
Mutatie gedurende 2023	43.712	3.625	-145.712	-64.684	-163.059
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	1.317.270	10.028	4.504.173	865.761	6.697.231
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	447.998	532	2.540.472	595.201	3.584.203
Stand per 31-12-2023	869.272	9.496	1.963.701	270.560	3.113.029

Toelichting

Onder gebouwen is een bedrag opgenomen dat gefinancierd is met privaat vermogen. Dit betreft de bijdrage van D4W aan de Brede School Moordrecht, het huidige Turfhuys, in 2016. Deze bijdrage is betaald en geactiveerd en aangemerkt als privaat gefinancierde activa, omdat deze niet aan de rechtmatigheidseisen voldoet inzake huisvesting in het PO. De jaarlijkse afschrijvingslasten (€ 13.430) van deze activa worden ten laste van een private bestemmingsreserve gebracht. Ultimo 2023 is de boekwaarde van deze activa € 162.280.

In 2023 is de eerste duurzaamheidsinvestering geactiveerd. Dit betreft een aanpassing in een gebouw die terugverdiend gaat worden in verlaging van de energielasten. Deze investering gaat afgeschreven worden in het aantal jaren waarin deze terugverdiend zal worden. Deze systematiek zal vanaf nu vaker toegepast worden omdat vervangingen of nieuwe investeringen vaker tot verduurzaming leiden.

De desinvesteringen betreffen de activa die per 1-1-2023 volledig afgeschreven zijn. Dit betreft administratieve desinvesteringen, waar de afschrijvingen op desinvesteringen tegenover staan.

1.1.3 Financiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.1.3.8 Overige vorderingen	6.000	6.000
	6.000	6.000

Toelichting

Deze overige financiële vaste activa betreffen de aankoop van certificaten ten behoeve van de deelname aan Zon op Reeuwijk Coöperatie U.A. Deze deelname betreft zonnepanelen die op KC Wereldwijde zijn aangebracht. Op deze certificaten wordt niet afgeschreven, deze behouden de waarde van € 6.000.

1.2 Vlottende activa

1.2.2	Vorderingen	31-12-2023	31-12-2022
		€	€
1.2.2.1	Debiteuren	277.320	303.295
1.2.2.2	OCW	104.071	140.124
1.2.2.9	Waarborgsommen	25.350	25.050
1.2.2.10	Overige vorderingen	300.295	426.870
	<i>Subtotaal vorderingen</i>	<i>707.036</i>	<i>895.339</i>
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	73.607	72.496
	<i>Overlopende activa</i>	<i>73.607</i>	<i>72.496</i>
	Totaal Vorderingen	780.643	967.835

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar.

De debiteuren betreffen met name doorbelastingen van kosten aan andere besturen waarmee D4W in een MFA gehuisvest is. Deze vorderingen zijn begin 2024 grotendeels afgelopen.

De vooruitbetaalde kosten betreffen voornamelijk facturen die per schooljaar vooruitbetaald worden, waardoor er in 2023 voor zeven maanden van 2024 is betaald. Een voorbeeld hiervan zijn de kosten van licenties voor educatieve software.

De nadere uitsplitsing van de vordering op OCW is als volgt:

1.2.2.2	OCW	31-12-2023	31-12-2022
		€	€
1.2.2.2.1	Bekostiging	104.071	119.905
1.2.2.2.3	Overige	-	20.219
	Totaal OCW	104.071	140.124

De vordering op OCW per eind 2023 bestaat uit het nog te ontvangen bedrag aan bijzondere bekostiging asielzoekers en overige vreemdelingen en uit een correctie in de bekostiging over 2023. Dit bedrag is in 2024 ontvangen, maar betreft het tijdvak 2023.

1.2.2.9	Waarborgsommen	31-12-2023	31-12-2022
		€	€
1.2.2.9	Waarborgsommen	25.350	25.050
	Totaal	25.350	25.050

De waarborgsommen hebben betrekking op de betaalde waarborgen voor de huur van het pand voor de huisvesting van het bestuursbureau en de Snappet-apparatuur voor de Immanuelschool, KC Wereldwijde en de Plaswijkschool.

De nadere uitsplitsing van de overige vorderingen is als volgt:

1.2.2.10	Overige vorderingen	31-12-2023	31-12-2022
		€	€
1.2.2.10.4	Rekeningen courant	79.899	291.966
1.2.2.10.7	Overige vorderingen	220.396	134.904
	Totaal Overige vorderingen	300.295	426.870

De rekening courant vorderingen hebben betrekking op de te ontvangen gelden van de participanten in de verschillende MFA's. Per 31-12-2022 betrof het daarnaast een vordering van € 184.600 voor de dekking van het door D4W bijgedragen aandeel aan de verlieslatende beginjaren van KC De Ontdekkingsreizigers. Bij de vermogensoverdracht in 2023 is dit bedrag aan D4W uitgekeerd door Stichting Federatief.

De post overige vorderingen bevat verschillende per eind 2023 nog te ontvangen bedragen zoals de bij het UWV te declareren transitievergoedingen, te vorderen rente (zie 6.1) en reguliere vergoedingen die in 2024 zijn ontvangen, maar betrekking hebben op 2023.

1.2.4	Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
		€	€
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	9.472.411	8.511.766
	Totaal liquide middelen	9.472.411	8.511.766

Deze post is toegenomen, met name door de extra Rijksbijdragen (onder andere NPO-middelen) en subsidies die zijn ontvangen en veelal nog niet zijn besteed.

2 Passiva

2.1	Eigen vermogen	Stand per 01-01-2023	Resultaat 2023	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
		€	€	€	€
2.1.1	Eigen vermogen				
2.1.1.1	Algemene reserve	4.101.015	224.322	-	4.325.337
2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	2.112.700	-97.300	-	2.015.400
2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	514.018	-1.350	-	512.668
2.1.1.4	Bestemmingsfondsen (publiek)	17.009	-797	-	16.212
2.1.1.5	Bestemmingsfondsen (privaat)	76.733	-5.180	-	71.553
	Totaal Eigen vermogen	6.821.475	119.695	-	6.941.170

Onderstaand worden de onderscheiden onderdelen van het eigen vermogen nader toegelicht en uitgesplitst.

2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per 01-01-2023	Resultaat 2023	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
		€	€	€	€
2.1.1.2.1	Bestemmingsreserve versterking onderwijs en kwaliteit	59.000	-18.000		41.000
2.1.1.2.2	Bestemmingsreserve profilering en positionering	185.500	-43.500		142.000
2.1.1.2.3	Bestemmingsreserve onderwijsinnovatie	288.500	-20.500	-	268.000
2.1.1.2.4	Bestemmingsreserve NPO-middelen	485.600	50.700	-	536.300
2.1.1.2.5	Bestemmingsreserve investeringen NPO-middelen	109.500	-29.000	-	80.500
2.1.1.2.6	Bestemmingsreserve inclusiever onderwijs	350.000	-	-	350.000
2.1.1.2.7	Bestemmingsreserve strategische kansen	634.600	-37.000	-	597.600
	Totaal bestemmingsreserves publiek	2.112.700	-97.300	-	2.015.400

De stand van de bestemmingsreserve versterking onderwijs en kwaliteit per ultimo 2023 betreft de uitgaven van eerdere toekenningen die in 2024 nog besteed worden en de toekomstige afschrijvingskosten van investeringen die uit deze bestemmingsreserve zijn gedaan.

Voor de bestemmingsreserve profilering en positionering is bij de jaarrekening van 2021 een stichtingsbreed plan gemaakt voor alle scholen. Een groot deel van deze plannen is uitgevoerd en een aantal activiteiten loopt nog door. Uit het positieve resultaat van 2022 is een bedrag van € 50.000 toegevoegd aan deze bestemmingsreserve om hiermee marktonderzoeken te kunnen bekostigen. Hiervan is in 2023 € 12.000 besteed aan een marktonderzoek voor de kernen Bodegraven en Reeuwijk.

Voor de bestemmingsreserve onderwijsinnovatie is tot nu toe toekenning gegeven aan één aanvraag, waarvan de uitputting nog verder doorloopt in 2024. In 2024 zal nadere invulling gegeven worden aan het onderwerp onderwijsinnovatie.

Er zijn twee bestemmingsreserves die voortkomen uit de subsidie Nationaal Programma Onderwijs (NPO), waarbij de middelen die in 2023 zijn toegekend en niet zijn ingezet, in de bestemmingsreserve moeten worden opgenomen ten behoeve van uitgaven in de jaren 2024-2025. Daarnaast zijn de middelen uit 2022 die in 2023 zijn uitgegeven, onttrokken uit deze bestemmingsreserve die in 2022 is gevormd. Per saldo leiden deze twee mutaties tot een toevoeging aan de bestemmingsreserve NPO-middelen.

De NPO-middelen die zijn uitgegeven aan een investering, zullen in de komende jaren leiden tot extra afschrijvingslasten, die door de bestemmingsreserve investeringen NPO-middelen worden gedekt.

Eind 2022 zijn er eenmalige extra middelen ontvangen van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden-Holland, die besteed moeten worden aan passend onderwijs. Hiervoor is de bestemmingsreserve inclusiever onderwijs gevormd, waarvan in 2024 het eerste plan zal worden uitgevoerd.

D4W heeft een aantal strategische kansen en mogelijkheden in kaart gebracht, die bijdragen aan de toekomstbestendigheid van de stichting. Voor verder onderzoeken, uitwerken en benutten van deze kansen en mogelijkheden is in 2023 een projectorganisatie opgezet. Voor het dekken van deze projectkosten voor de komende twee jaar is de bestemmingsreserve strategische kansen gevormd.

2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	Stand per 01-01-2023	Resultaat 2023	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
		€	€	€	€
2.1.1.3.1	Algemene reserve privaat	514.018	-1.350	-	512.668
	Totaal bestemmingsreserves privaat	514.018	-1.350	-	512.668
De bestemmingsreserves privaat bestaan uit de volgende onderdelen:					
	Algemene reserve privaat Woonhuis Zevenhuizen	176.308	-3.920	-	172.388
	Algemene reserve privaat Calamiteiten	175.710	-13.430	-	162.280
	Bestemmingsreserve privaat ouderrekeningen	162.000	16.000	-	178.000
		514.018	-1.350	-	512.668

De algemene reserve privaat Woonhuis Zevenhuizen is ontstaan bij de verkoop van een woonhuis en bedoeld voor de scholen De Eendragt en De Nessevliet. Er worden structureel afschrijvingslasten van extra investeringen op in mindering gebracht.

De algemene reserve privaat Calamiteiten heeft één specifieke bestemming, dit betreft de bijdrage van D4W aan de Brede School Moordrecht, het huidige Turfhuis, in 2016. Deze bijdrage is betaald en geactiveerd en aangemerkt als privaat gefinancierde activa, omdat deze niet aan de rechtmatigheidseisen voldoet inzake huisvesting in het PO. De jaarlijkse afschrijvingslasten (€ 13.430) van deze activa moeten ten laste van deze bestemmingsreserve worden gebracht.

De bestemmingsreserve privaat ouderrekeningen vertegenwoordigt de private gelden op de bankrekeningen die met private gelden gespaard zijn door middel van onder andere gespaarde ouderbijdragen of sponsoracties. De meeste scholen hebben hier specifieke bestemmingsplannen voor. De reserve is in 2023 toegenomen, voor het grootste deel voor specifieke activiteiten in 2024.

2.1.1.4 Bestemmingsfondsen (publiek)		Stand per 01-01-2023	Resultaat 2023	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
		€	€	€	€
2.1.1.4	Fondsen (publiek)	17.009	-797	-	16.212
Totaal bestemmingsfondsen (publiek)		17.009	-797	-	16.212

De bestemmingsfondsen (publiek) betreffen het saldo van het destijds door het voormalig bestuur uit Zevenhuizen (School met de Bijbel te Zevenhuizen) gestorte bedrag van € 63.000 bestemd voor De Eendragt en voor De Nessevliet. Van het oorspronkelijke bedrag is 30% bestemd voor De Nessevliet en 70% voor De Eendragt. De onderverdeling van het per jaareinde resterende bedrag is als volgt:

De Eendragt	7.235	-797	-	6.438
Nessevliet	9.774	-	-	9.774
	17.009	-797	-	16.212

2.1.1.5 Bestemmingsfondsen (privaat)		Stand per 01-01-2023	Resultaat 2023	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
		€	€	€	€
2.1.1.5	Fondsen (privaat)	76.733	-5.180	-	71.553
Totaal bestemmingsfondsen privaat		76.733	-5.180	-	71.553

De bestemmingsfondsen privaat betreffen het resterend saldo van het in 2006 ontvangen bedrag van € 240.000, dat is ontvangen van de Steunstichting van de Christelijke Scholen Gouda, die per 31 december 2005 is opgeheven. Het bedrag is bestemd voor de nieuwbouw van de scholen. De verdeling van het oorspronkelijk verkregen bedrag over de scholen was als volgt: 30% voor de KC Goejanverwelle, 30% voor de

Westerschool, 20% voor de Plaswijkschool en 20% voor de Wilhelminaschool. De onderverdeling van het per jaareinde resterende bedrag is als volgt:

Westerschool	46.134	-4.121	-	42.013
Wilhelminaschool	30.599	-1.059	-	29.540
	76.733	-5.180	-	71.553

Bij vernieuwbouwplannen van deze twee scholen zal worden onderzocht of deze fondsen hiervoor doelmatig kunnen worden aangewend.

2.2	Voorzieningen	Stand per 01-01-2023	Dotatie 2023	Onttrekking 2023	Vrijval 2023	Stand per 31-12-2023
		€	€	€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen	296.820	199.030	107.250	-	388.600
2.2.3	Voorzieningen voor groot onderhoud	2.218.036	398.000	152.861	-	2.463.175
	Totaal Voorzieningen	2.514.856	597.030	260.111	-	2.851.775

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is volgens de huidige berekeningssystematiek omlaag gebracht van het reguliere en begrote bedrag van € 600.000 naar € 398.000 in 2023. Per 1 januari 2024 wordt een verplichte stelselwijziging toegepast, waarbij de voorziening groot onderhoud volgens de nieuwe berekeningssystematiek juist weer opgehoogd wordt. Het gaat hier om een tijdelijke verlaging.

De looptijd van deze voorzieningen is als volgt:

	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar	Totaal
	€	€	€	€
Personele voorzieningen	154.700	133.900	100.000	388.600
Voorzieningen voor groot onderhoud	104.000	983.000	1.376.175	2.463.175
Totaal	258.700	1.116.900	1.476.175	2.851.775

De personele voorzieningen bestaan uit de volgende onderdelen:

2.2.1	Personele voorzieningen	Stand per 01-01-2023	Dotatie 2023	Onttrekking 2023	Vrijval 2023	Stand per 31-12-2023
		€	€	€	€	€
2.2.1.2.1	Voorziening Duurzame inzetbaarheid	13.820	2.030	10.250	-	5.600
2.2.1.2.2	Voorziening Langdurig zieken	83.000	183.000	83.000	-	183.000
2.2.1.4	Jubileumvoorziening	200.000	14.000	14.000	-	200.000
	Totaal personele voorzieningen	296.820	199.030	107.250	-	388.600

De voorziening duurzame inzetbaarheid betreft het sparen en opnemen van duurzame inzetbaarheidsuren voor verlof.

De voorziening langdurig zieken betreft de loonkosten van de medewerkers die in 2023 of eerder ziek zijn geworden en waarvan verwacht wordt dat zij ziek uit dienst gaan. De loonkosten die doorbetaald moeten worden tot het moment dat deze medewerkers uit dienst gaan, moeten worden voorzien. De afname van deze voorziening laat zien dat het langdurig ziekteverzuim afneemt.

De jubileumvoorziening is bedoeld voor de gratificaties die medewerkers op grond van de cao ontvangen wanneer zij de diensttijd van 25 of 40 jaar in het Onderwijs bereiken.

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2023	31-12-2022
		€	€
2.4.8	Crediteuren	418.917	320.252
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	787.090	675.973
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	229.351	199.640
2.4.11	Rekeningen courant	23.562	503.287
2.4.12	Overige kortlopende schulden	84.300	65.342
	<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>	<i>1.543.220</i>	<i>1.764.494</i>
2.4.14	Vooruitontvangen subsidies OCW	462.518	151.477
2.4.16	Vooruitontvangen bedragen	29.772	4.592
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	584.208	529.710
2.4.19	Overige overlopende passiva	959.420	975.085
	<i>Overlopende passiva</i>	<i>2.035.918</i>	<i>1.660.864</i>
	Totaal Kortlopende schulden	3.579.138	3.425.358

De schuld in rekening courant per 31-12-2022 betrof de schuld aan De Groeiling voor de bekostiging die D4W nog in 2022 heeft ontvangen inzake KC Koningskwartier. Deze schuld is in 2023 betaald en daarmee is de rekening courant afgenomen.

2.4.14	Vooruitontvangen subsidies OCW	31-12-2023	31-12-2022
		€	€
2.4.14.1	Vooruitontvangen subsidies OCW geormerkt	462.518	151.477
	Totaal vooruitontvangen subsidies OCW	462.518	151.477

De schuld aan OCW per eind 2023 bestaat uit de vooruit ontvangen gelden voor de Lerarenbeurs/SOOL, de nog te besteden subsidie 'Regeling school en omgeving' voor 2023-2025 en de subsidie basisvaardigheden die vier scholen toegekend hebben gekregen voor het deel dat in 2024-2025 te besteden is.

2.4.19	Overige overlopende passiva	31-12-2023	31-12-2022
		€	€
2.4.19.6	Over te dragen aan MFA Turfhuis i.o.	929.136	929.136
2.4.19.6	Overige overlopende passiva	30.284	45.949
	Totaal overige overlopende passiva	959.420	975.085

De schuld aan MFA Turfhuis i.o. betreft de reservering voor groot onderhoud, welke bij alle partijen in rekening is gebracht.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Leverancier	Omschrijving	Begindatum	Einddatum	Contractwaarde op jaarbasis - 2024	
Allround Cleaning Service	Schoonmaakcontract Cultuurhuis Oudewater, D4W deel	1-8-2023	31-7-2024	€	34.500
Allround Cleaning Service	Schoonmaakcontract Turfhuis Moordrecht, D4W deel	1-1-2024	31-12-2024	€	30.000
Engie	Leveringsovereenkomst elektriciteit en aardgas	1-1-2024	31-12-2025	€	350.000
Edulance	Raamovereenkomst inhuur personeel	14-10-2023	13-10-2024	O.b.v. afspraken	
E-learning Wizard	Overeenkomst lerarenacademie E-Learning Wizard	1-9-2023	31-8-2024	€	25.000
ISO Groep Systems B.V.	Serviceovereenkomst kopieerapparaten	1-1-2020	31-12-2025	€	40.000
Onderhoudsbeheer	Gebouwonderhouden	1-12-2023	31-12-2024	€	40.000
Heutink Primair onderwijs B.V.	Raamovereenkomst Heutink Leermiddelen	1-5-2021	30-4-2026	O.b.v. afname	
Heutink ICT	ICT beheer	1-8-2022	31-7-2025	€	45.000
IJK	Begrotingsmanager gebruikersovereenkomst	1-1-2024	31-12-2024	€	12.000
Lexima BV	Onderwijszorg Leesproblemen, Laaggeletterdheid en Dyslexie	17-11-2022	17-11-2027	€	10.000
Pronkert	Mantelovereenkomst inhuur personeel	4-1-2021	n.v.t.	O.b.v. afname	
Simplex	Salarisadministratie	7-2-2023	n.v.t.	€	41.000
Stichting Snappet	Educatieve software	1-7-2023	30-6-2024	O.b.v. afname	
Van Leeuwen Schoonmaak VLS B.V.	Schoonmaakcontract Plaswijkschool	1-7-2022	30-6-2027	€	25.000
Van Leeuwen Schoonmaak VLS B.V.	Schoonmaakcontract De Eendragt	1-5-2022	30-4-2032	€	22.000
Van Leeuwen Schoonmaak VLS B.V.	Schoonmaakcontract Nessevlief	22-7-2020	22-7-2025	€	20.000
Verus	Verus Lidmaatschap	1-1-2024	31-12-2024	€	20.000
White House Asset Management B.V.	Huur kantoorruimte bestuursbureau	1-6-2022	31-5-2027	€	68.000

Beroepsprocedure OCW

D4W heeft bezwaar aangetekend bij de toekenning van de Rijksbekostiging over de periode augustus-december 2022. D4W is van mening dat de bekostiging over deze periode € 867.000 te laag is geweest. Nadat de minister van OCW dit bezwaar ongegrond heeft verklaard, heeft D4W samen met 221 andere schoolbesturen beroep bij de bestuursrechter ingesteld tegen deze beslissing op bezwaar van de minister van OCW. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog. Een uitspraak wordt verwacht in de eerste helft van 2024.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

3 Baten

3.1	Rijksbijdragen	2023	Begroot 2023	2022
		€	€	€
3.1.1	Rijksbijdragen			
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	20.080.585	19.396.000	19.598.633
	Totaal Rijksbijdrage	20.080.585	19.396.000	19.598.633
3.1.2	Overige subsidies			
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	820.262	447.000	556.860
	Totaal Overige subsidies	820.262	447.000	556.860
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	929.805	835.000	1.134.230
	Totaal Rijksbijdragen	21.830.652	20.678.000	21.289.723

De Rijksbijdragen vallen veel hoger uit dan begroot als gevolg van de indexeringen (o.a. ter compensatie van de cao-verhogingen), groeibekostiging en extra middelen vanuit de samenwerkingsverbanden. Bij het opmaken van de begroting waren deze subsidies en aanvullende middelen nog niet bekend.

3.1.2.1	Overige subsidies OCW	2023	Begroot 2023	2022
		€	€	€
3.1.2.1.1	Geoormerkte subsidies OCW	370.683	100.000	148.380
3.1.2.1.2	Niet-geoormerkte subsidies OCW	449.579	347.000	408.480
	Totaal overige subsidies OCW	820.262	447.000	556.860

Onder de geoormerkte subsidies vallen de lerarenbeurs, de subsidie voor School en Omgeving, de subsidie voor bewegingsonderwijs en subsidie basisvaardigheden die vier scholen toegekend hebben gekregen en waarvan een deel in 2023 is verantwoord. Onder de niet-geoormerkte subsidies is de bijzondere bekostiging asielzoekers en overige vreemdelingen opgenomen. Deze bekostiging is met name voor de nieuwkomers in de taalklassen.

3.2	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	2023 €	Begroot 2023 €	2022 €
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
3.2.2.2	Overige gemeentelijke en Gemeenschappelijke Regelingen -bijdragen en -subsidies	131.980	125.800	165.438
3.2.2.3	Overige overheden	10.250	4.200	19.597
	Totaal overheidsbijdragen en -subsidies	142.230	130.000	185.035

De overige gemeentelijke bijdragen en subsidies bestaan onder andere uit loonkostensubsidies, vergoedingen voor schakelklassen, taalklassen, schoolbegeleiding, gymzaal en gymvervoer. De bijdragen van overige overheden bestaan met name uit vergoedingen in het kader van de Gezonde School-aanpak.

3.5	Overige baten	2023 €	Begroot 2023 €	2022 €
3.5.1	Verhuur	223.645	222.000	193.034
3.5.2	Detachering personeel	484.414	580.000	449.848
3.5.5	Ouderbijdragen	205.935	150.000	202.887
3.5.10	Overige	209.415	139.000	411.797
	Totaal overige baten	1.123.409	1.091.000	1.257.566

De verhuuropbrengsten hebben betrekking op de verhuur van niet in gebruik zijnde ruimtes van de schoolgebouwen aan derden. De detacheringsofbrengsten betreffen met name de doorbelasting van loonkosten van invallers van D4W aan andere besturen die participeren in de invalpool. Onder de overige baten zijn onder andere de vergoedingen voor stageplaatsen, re-integratiesubsidies en bijdragen van samenwerkingen met andere besturen waarbij D4W de kosten draagt. De ouderbijdragen zijn hoger dan begroot omdat er voor specifieke activiteiten gelden zijn opgehaald die ook in 2023 zijn besteed of voor activiteiten in 2024 zijn gespaard.

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2023	Begroot 2023	2022
		€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
4.1.1.1	Lonen en salarissen	13.075.913	16.854.000	12.242.381
4.1.1.2	Sociale lasten	2.182.646	-	1.883.221
4.1.1.5	Pensioenpremies	1.934.351	-	1.762.831
	Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	17.192.910	16.854.000	15.888.433
4.1.2	Overige personele lasten			
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	91.777	-	-36.640
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	1.150.233	865.000	1.024.288
4.1.2.3	Overig	874.675	619.000	628.462
	Totaal overige personele lasten	2.116.685	1.484.000	1.616.110
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel			
4.1.3.3	Overige uitkeringen personeel	188.865	65.000	180.201
	Af: Ontvangen uitkeringen personeel	188.865	65.000	180.201
	Totaal personele lasten	19.120.730	18.273.000	17.324.342

Er heeft een cao-verhoging plaatsgevonden met een effect van ruim € 700.000 voor 2023. Er is meer personeel ingezet voor ziekte/verlofvervanging. Daartegenover staan meer ontvangsten vanuit het UWV en is er goedkoper/ander personeel ingezet of zijn vacatures niet vervuld als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt.

De hogere kosten van personeel niet in loondienst moeten in samenhang worden gezien met de lagere kosten van de vaste formatie bij lonen en salarissen en de hogere ontvangen uitkeringen. Het bedrag bij dotaties personele voorzieningen betreft de onttrekkingen vanuit de voorzieningen langdurig zieken en duurzame inzetbaarheid, die per saldo ultimo 2023 hoger zijn dan ultimo 2022. Zie voor nadere toelichting de Toelichting op de balans bij 2.2 Personele voorzieningen.

De specificatie van de overige personele lasten is als volgt:

	2023	2022
	€	€
Kosten Arbozorg	58.810	26.006
(Na)scholing	504.228	373.763
Personeelsactiviteiten	62.839	64.173
Schoolbegeleiding	55.366	34.934
Overige personele lasten	193.432	129.586
	874.675	628.462

Er is in 2023 flink geïnvesteerd in scholing, ook nog vanuit de NPO-middelen. De overige personele lasten zijn onder andere toegenomen door het instellen van een telefoonvergoeding voor alle medewerkers ter facilitering van de invoering van multifactorauthenticatie in het kader van de AVG.

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal fte inclusief vervangingen bedraagt 214 in 2023 (2022: 210). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers naar functiesoort.

	2023	2022
Bestuur / Management	13	13
Personeel primair proces (OP)	140	141
Ondersteunend personeel (OOP)	61	56
Totaal gemiddeld aantal werknemers	214	210

Hiervan zijn er nul werkzaam in het buitenland in 2023 (2022: nul).

4.2	Afschrijvingen	2023	Begroot 2023	2022
		€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	590.550	610.000	549.255
	Totaal afschrijvingen	590.550	610.000	549.255

4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	2023	Begroot 2023	2022
		€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen	64.576	63.000	56.621
4.2.2.2	Installaties	369	4.000	163
4.2.2.3	Inventaris en apparatuur	444.174	458.000	403.330
4.2.2.4	Overige materiële vaste activa	81.431	85.000	89.141
	Totaal afschrijvingen	590.550	610.000	549.255

4.3	Huisvestingslasten	2023	Begroot 2023	2022
		€	€	€
4.3.1	Huur	81.433	75.000	53.751
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)	145.553	94.000	94.923
4.3.4	Energie en water	298.310	281.000	204.471
4.3.5	Schoonmaakkosten	305.633	308.000	275.955
4.3.6	Belastingen en heffingen	46.028	53.000	52.369
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	398.000	600.000	600.000
4.3.8	Overige	313.392	347.000	268.303
	Totaal huisvestingslasten	1.588.349	1.758.000	1.549.772

De onderhoudslasten zijn hoger dan begroot vanwege tegenvallers die niet waren voorzien in de begroting of gerichte keuzes die op dit gebied zijn gemaakt op de scholen. D4W heeft veel gebouwen die in de komende drie tot tien jaar vernieuwd of gerenoveerd zullen worden, wat leidt tot meer klachtenonderhoud.

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is volgens de huidige berekeningssystematiek omlaag gebracht van het reguliere en begrote bedrag van € 600.000 naar € 398.000 in 2023. Per 1 januari 2024 wordt een verplichte stelselwijziging toegepast, waarbij de voorziening groot onderhoud volgens de nieuwe berekeningssystematiek juist weer opgehoogd wordt.

Onder de overige huisvestingslasten vallen de kosten van tuinonderhoud, beveiliging en de bijdrage aan de huisvestingslasten van de MFA's (Multifunctionele Accommodatie) waarin een aantal scholen is gehuisvest.

4.4	Overige lasten	2023	Begroot 2023	2022
		€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	508.156	274.000	367.227
4.4.2	Inventaris en apparatuur	18.348	22.000	39.996
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	804.493	717.000	741.076
4.4.5	Overige	641.038	612.000	1.004.363
	Totaal overige lasten	1.972.035	1.625.000	2.152.662

De toegenomen kosten van leermiddelen worden deels gedekt vanuit de middelen voor de taalklassen.

Onderstaand worden de administratie- en beheerlasten en de overige lasten nader uitgesplitst:

4.4.1	Administratie en beheerlasten	2023	Begroot 2023	2022
		€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheerslasten	478.355	240.000	339.895
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten	18.201	22.000	17.504
4.4.1.4	Kantoorartikelen	4.663	5.000	3.288
4.4.1.5	Overige administratie- en beheerslasten	6.937	7.000	6.540
	Totaal administratie- en beheerslasten	508.156	274.000	367.227

De kosten van administratie en beheer zijn met name hoger dan begroot vanwege de kosten van door de scholen gekozen ondersteuning bij de aanvragen en plannen voor de subsidie basisvaardigheden. Hier tegenover staan ook behoorlijke subsidiebedragen die zijn toegekend.

4.4.5	Overige lasten	2023	Begroot 2023	2022
		€	€	€
4.4.5.1	Wervingskosten	12.834	7.000	7.851
4.4.5.2	Public relations en marketing	109.127	166.000	130.625
4.4.5.3	Huishoudelijke kosten	41.725	37.000	35.497
4.4.5.4	Buitenschoolse en bijzondere activiteiten	4.904	3.000	1.893
4.4.5.6	Contributies	45.406	49.000	56.773
4.4.5.7	Abonnementen	14.226	7.000	17.814
4.4.5.8	Medezeggenschapsraad	15.431	27.000	13.273
4.4.5.9	Verzekeringen	11.478	12.000	11.252
4.4.5.10	Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids	60.422	58.000	57.819
4.4.5.11	Toetsen en testen	31.564	27.000	10.828
4.4.5.12	Culturele vorming	40.858	34.000	37.669
4.4.5.13	Overige overige lasten	253.063	185.000	623.069
	Totaal overige lasten	641.038	612.000	1.004.363

De kosten Public relations en marketing betreffen de afronding van de extra impuls in profilering en positionering die in 2022 is gestart en wordt bekostigd vanuit de bestemmingsreserve die hiervoor in 2021 is gevormd. Onder de overige lasten worden ook de uitgaven van de ouderrekeningen verantwoord. In 2023 zijn er meer bijdragen voor specifieke activiteiten ingezet (zie ook ouderbijdragen bij 3.5 Overige baten).

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

	2023	Begroot 2023	2022	
	€	€	€	
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	30.855	29.400	29.385
4.4.1.1.2	Andere controlewerkzaamheden	616	-	-
4.4.1.1.3	Fiscale advisering	-	-	-
4.4.1.1.4	Andere niet-controlediensten	-	-	-
			</	

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor in het huidige boekjaar.

6 Financiële baten en lasten

6.1	Financiële baten	2023	Begroot 2023	2022
		€	€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	295.068	-	28.285
	Totaal financiële baten	<u>295.068</u>	<u>-</u>	<u>28.285</u>
6.2	Financiële lasten	2023	Begroot 2023	2022
		€	€	€
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten	-	-	707
	Totaal financiële lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>707</u>

D4W maakt gebruik van schatkistbankieren, waarbij alle publieke gelden worden ondergebracht bij het Rijk en er geen negatieve rente berekend wordt. Voor de deelname aan schatkistbankieren worden beperkte kosten in rekening gebracht. Eind 2022 is er weer positieve rente ontstaan dat zich in 2023 heeft doorgezet. Vanwege de vele (tijdelijke) extra middelen die lang niet allemaal zijn ingezet, is het banksaldo hoog en hiermee zijn er hoge rentebaten gerealiseerd die niet waren voorzien in de begroting.

Bestemming van het resultaat

	Resultaat 2023		
	€	€	€
2.1.1.1 Algemene reserve (publiek)			224.322
2.1.1.2 <u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>			
Bestemmingsreserve versterking onderwijs en kwaliteit	-18.000		
Bestemmingsreserve profilering en positionering	-43.500		
Bestemmingsreserve onderwijsinnovatie	-20.500		
Bestemmingsreserve NPO-middelen	50.700		
Bestemmingsreserve investeringen NPO-middelen	-29.000		
Bestemmingsreserve inclusiever onderwijs	-		
Bestemmingsreserve strategische kansen	-37.000		
Totaal bestemmingsreserves publiek		-97.300	
2.1.1.3 <u>Bestemmingsreserves (privaat)</u>			
Algemene reserve privaat	-1.350		
Totaal bestemmingsreserves privaat		-1.350	
<u>Totaal bestemmingsreserves</u>			-98.650
2.1.1.4 <u>Bestemmingsfondsen (publiek)</u>			
Fondsen	-797		
Totaal bestemmingsfondsen (publiek)		-797	
2.1.1.5 <u>Bestemmingsfondsen (privaat)</u>			
Fondsen	-5.180		
Totaal bestemmingsfondsen (privaat)		-5.180	
<u>Totaal bestemmingsfondsen</u>			-5.977
Totaal resultaat			119.695

Voor een nadere verdeling van het resultaat over de private bestemmingsreserves en de publieke en private bestemmingsfondsen wordt verwezen naar de verloopoverzichten zoals opgenomen onder het Eigen Vermogen.

Verantwoording subsidies

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

Omschrijving	Toew ijzing		Bedrag van de toew ijzing	Ontvangen t/m 2023	Prestatie afgerond?
	Kenmerk	Datum			
			€	€	
Lerarenbeurs 2022-2023	367892	19-06-2022	12.374	12.374	Ja
Lerarenbeurs 2022-2023	368881	19-06-2022	12.374	12.374	Ja
Zij-instroom subsidie	227939974	18-10-2022	20.000	20.000	Onderhanden
Zij-instroom subsidie	227939975	17-10-2022	20.000	20.000	Ja
Regeling school en omgeving - aanvraag doorgroeiers	RSOD22005	05-12-2022	102.041	102.041	Ja
Subsidie Internationalisering funderend onderw ijs	IFO23097	18-01-2023	5.000	5.000	Ja
Subidieregeling impuls en innovatie bew egingsonderw ijs	IB220123	28-07-2022	55.000	55.000	Onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23-PO-3273	31-05-2023	242.000	121.000	Onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23-PO-3279	31-05-2023	188.000	94.000	Onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23-PO-5302	31-05-2023	150.000	75.000	Onderhanden
Subsidie basisvaardigheden	VBV23-PO-5303	31-05-2023	168.000	84.000	Onderhanden
Regeling school en omgeving	RSO-23410	21-12-2023	233.536	116.768	Onderhanden
Lerarenbeurs 2023-2024	391897	20-06-2023	12.374	12.374	Onderhanden
Lerarenbeurs 2023-2024	367892	20-06-2023	12.374	12.374	Onderhanden
Lerarenbeurs 2023-2024	388395	20-06-2023	6.612	6.612	Onderhanden
Lerarenbeurs 2023-2024	1979962	15-11-2023	5.417	5.417	Onderhanden
Zij-instroom subsidie	3/192/39992	13-07-2023	25.000	25.000	Onderhanden
Zij-instroom subsidie	3/192/39995	13-07-2023	25.000	25.000	Ja
Zij-instroom subsidie	3/276/39974	09-10-2023	25.000	25.000	Ja
Totaal			1.320.103	729.931	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G2-A Aflopend per ultimo 2023

Omschrijving	Toew ijzing		Bedrag van de toew ijzing	Ontvangen t/m 2023	Te verrekenen ultimo 2023
	Kenmerk	Datum			
			€	€	€
Niet van toepassing			-	-	-
Totaal			-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toew ijzing		Bedrag van de toew ijzing	Ontvangen t/m 2023	Te besteden ultimo 2023
	Kenmerk	Datum			
			€	€	€
Niet van toepassing	-	-	-	-	-
Totaal			-	-	-

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum geen relevante gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zijn op de beoordeling van de financiële positie van De Vier Windstreken.

Verbonden partijen

De Vier Windstreken heeft bij de uitvoering van haar activiteiten te maken met de onderstaande verbonden partijen.

Verbonden partij	Code activiteiten
1 Stichting Beheer en Exploitatie Cultuurhuis Oudewater	4
2 Stichting Beheer en Exploitatie MFA Haastrecht 'blik in de toekomst'	4
3 VE 'Het Turfhuis' te Moordrecht i.o.	4
4 Stichting MFA's de Wiericke	4
5 Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden-Holland te Gouda	4
6 Samenwerkingsverband PassenderWijs te Woerden	4
7 Stichting Federatie De Brede School Gouda	4
8 Stichting Federatief	4
9 Stichting RTC Cella te Alphen a/d Rijn	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

WNT: Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- (a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- (b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- (c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2023
Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	3
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	2
Totaal aantal complexiteitspunten	9
Bezoldigingsklasse	D
Bezoldigingsmaximum	€ 173.000

Afwijkende bezoldiging

Er is geen afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2023.

Leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling

Naam	Mw. D.M.A. Lorier-Kooi
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 126.559
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.545
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 149.104</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 173.000
bedrag	€ 0
Totaal bezoldiging	<u>€ 149.104</u>
toegestaan	<i>niet van toepassing</i>
betaling	<i>niet van toepassing</i>

Gegevens 2021

Naam	Mw. D.M.A. Lorier-Kooi
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 123.396
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.177
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 145.573</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 168.000
Totaal bezoldiging	<u>€ 145.573</u>
toegestaan	<i>niet van toepassing</i>
betaling	<i>niet van toepassing</i>

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	Dhr. C. de Raadt	Dhr. J.A. Verbeek	Dhr. J.A. Verbeek	Dhr. A.A. Nagtegaal	Mw. L.M. Harten
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/7	1/1 - 31/7	1/8 - 31/12	1/1 - 30/9	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	€ 2.500	€ 1.458	€ 2.083	€ 1.513	<i>n.v.t.</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.042	€ 10.028	€ 10.836	€ 12.927	<i>n.v.t.</i>
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	<i>n.v.t.</i>
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>
Gegevens 2022					
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	<i>n.v.t.</i>	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/12 - 31/12	<i>n.v.t.</i>	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	€ 5.000	€ 208	<i>n.v.t.</i>	€ 3.025	<i>n.v.t.</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 25.200	€ 1.400	<i>n.v.t.</i>	€ 16.800	<i>n.v.t.</i>

Vervolg toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	Dhr. M.L. Tange	Dhr. M.A. van der Wind	Dhr. W. Kalkman	Mw. E.C. Visser
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/5 - 31/12	1/12 - 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 2.500	€ 2.500	€ 1.667	€ 208
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 17.300	€ 17.300	€ 11.533	€ 1.442
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>
Gegevens 2022				
Functiegegevens	Lid	Lid	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 2.500	€ 2.500	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 16.800	€ 16.800	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>

Overige gegevens

Vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening

Hierbij stellen wij de jaarrekening 2023 vast, welke sluit met een resultaat van: € 119.695

Gouda, 11 juni 2024

Mw. D.M.A. Lorier-Kooi
Voorzitter College van Bestuur

Hierbij keuren wij de jaarrekening 2023 goed, welke sluit met een resultaat van: € 119.695

Gouda, 10 juni 2024

Dhr. J.A. Verbeek
Voorzitter Raad van Toezicht

Dhr. M.L. Tange
Lid Raad van Toezicht

Dhr. M.A. van der Wind
Lid Raad van Toezicht

Dhr. W. Kalkman
Lid Raad van Toezicht

Mw. E.C. Visser-Buizert
Lid Raad van Toezicht

Statutaire bestemming van het resultaat

Er zijn in de statuten geen bepalingen opgenomen inzake de bestemming van het resultaat.

Gegevens over de rechtspersoon

Naam: PCPO De Vier Windstreken
Adres: Nieuwe Gouwe Westzijde 1, 2802 AN Gouda
Telefoon: 0182-526719
E-mailadres: info@d4w.nl
Internetsite: www.d4w.nl
Bestuursnummer: 41194
Contactpersoon: Mireille Haesakkers
Telefoon: 0182-526719
E-mailadres: mireille.haesakkers@d4w.nl

BRIN-nummers:

04PC Park en Dijk
04NT De Morgenster
04RQ De Regenboog
04RV De Eendragt
05QI De Wegwijzer
05QX PCB Mr. Lalleman
05VG De Nessevliet
06YA Immanuelschool
07OH Prins Willem-Alexanderschool
09BO Da Costaschool
09BY Westerschool
09YF Prinses Beatrixschool
10QM KC Wereldwijde
10QS Plaswijkschool/ Wilhelminaschool
22KE KC Goejanverwelle

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs “De Vier Windstreken”

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs “De Vier Windstreken” te Gouda gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs “De Vier Windstreken” op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. ‘Referentiekader’ van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs “De Vier Windstreken” zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alphen aan den Rijn, 17 juni 2024

Van Ree Accountants

mr.drs. G.J. de Jong RA